

۲۰۲۱/۱۰/۲۱

پوهاند محمد بشير دوديال

دانش کتاب خپرندويي ټولني ته د همدردۍ پيغام

په ډيرې خواشيني سره مو خبر تر لاسه كړ چې د دانش كتاب پلورنځي او دانش خپرندويه ټولنه وتړل شوه او وسايل يې ليلام ته ايښودل شوي دي.

دانش كتابتون ته مې خپل يو كتاب (ديموگرافي او د نفوسو تحليل) په ۱۳۷۸ ل. (=۱۹۹۷ م.) كال د چاپ په خاطر وروړي و، بيا يې دا كتاب په ۱۳۸۳ ل. كال كابل كې دوهم ځل خپور كړ. په ۱۳۷۸ ل. كال كې يې دفتر د پېښور د قصه خواني بازار كې و. مور به پېښور كې معمولاً د افغانانو فرهنگي مركزونو لکه د سپېدې دفتر، د تعاون دفتر، په گل حاجي پلازا كې د پښتو څيړنو د پراختيا مركز (چې ساپي صاحب يې بنسټ ايښی و، خو ارواښاد قنيل خورباني چې د ورځ مجلې مسؤليت يې درلود، په دفتر كې به و)، د محاذ د مجلې دفتر، د ارواښاد عبدالرحمن نصير د سبا دنشراتو او كمپوز دفتر، التوقا لیسې كې د هيله مجلې دفتر او پېښور كې د افغانانو پوهنتون ته ورتلو او مهاجرو فرهنگيانو به په دغو ځايونو كې يوېل سره كتل. كله مې چې دانش خپرندويه ټولنه وليده، گڼ شمير افغان ليكوال او استادان مې هلته وليدل، لکه استاد محمد آصف صميم، ډاکتر بورگي، عصمت قانع او ډير نور. هغه افغانان به چې له امريکې او اروپا راغلل، دوی به هم خامخا دلته راتلل، يا به يې کتابونه په کار و، يا به يې خپل اثار راوړل. د دانش صاحب دفتر هره ورځ په ترقي روان و، كله چې د ۱۳۸۱ كال بدلون راغی، ډير مهاجر بيرته هيواد ته راغلل، دانش هم را كډه شو. دلته يې كابل كې خپلو نشراتي او فرهنگي چارو ته دوام وركړ. په لغمان ولايت كې يې يو كتابتون جوړ كړ او ډير نور فرهنگي کارونه يې ترسره كړل.

د دوی خپرندوی مرکز په کابل کې ښه بازار وموند او ډير کتابونه يې همدلته خپاره کړل. له بده مرغه دغو ورځو کې چې د کتاب مارکيت له سقوط سره مخ شو، دوی خپل دفتر وتاړه. دا يواځې دانش خپرندويه ټولنه نه، څو ورځې مخکې د سبا دنشراتو د لويې موسسې څخه پاتې يو کوچنی دوکان چې اوس په څلورمه کارته کې په يو محقر سرای کې له خاوروډک او سپره پروت دی، او ميوند جان يې سرپرستی کوی، هغوی هم بشپړ افلاس سره مخ دی. د مازيگر کتاب خپرولو متصدي عزت الله ځواب هم د خپل کاروبار د ماتې خبر ورکړ او نور به مينه مجله نشر نشی. په جوی شیرسيمه کې گڼ کتاب پلورنځي هم د رکود په حالت کې دي.

له دې سره ما ته هغه ورځې را يادې شوي چې له نن څخه اته كاله مخكې چې ايران كې وم، په تهران كې به مازيگر مازيگر د فردوسي څلورلارې(چې اصلاً د كتابونو يوډير لوی بازار دی) ته تلم او په كتاب پلورنځيو به وار نه و. له نن څخه پنځلس كاله مخكې د RAMP موسسې له خوا د يو علمي پروگرام په خاطر لاهور ته تللي وم، د قرطاسيې، كتاب، قلم، كاغذ لنډه دا چې د هر څه مصرف په موسسه و، مور به صرف يو بل ورور نور نو پيسې يې نقدې وركولې. ماته دا يو طلايي چانس و، د كتابونو ډيپرډلو لپاره كتابتونو ته ورغلم. د هر كتابتون تر مخې به يو اوږد كتار ولاړو، لومړی به يې د ننوتو يو ټكټ وركاوه، بيا به يې يو ټاكلي ځای كی بکس يا بل څه چې مشترى سره و اېښودل، هر كتابتون څو پورونه لرل، په آخر كې به د كتابو سره د بيې د وركولو لپاره وروستی ميز ته ودرېدو، هغوی به په ماشين حساب وکړ له پل سره يو ځای به يې پېرودل شوی كتابونه څلته كې را ته كېښودل، بيا به يې د خپل ادرس کارت هم په ډير درناوی را كړ. اوس هم هغه پېرودل شوی كتابونه راسره دی چې په هر يوه يې د لاهور د كتابتونو پټه ليكلې ده.

د آلمان د بوخم ښار كې مې د ايرانيانو د كتاب پلورنځی پټه زموږ د ليلې له ادارې مدير (ايراني بهمن) څخه ترلاسه كړه ماښام ماښام به ورتلم. د دغه ښار ايراني مهاجر فرهنگيان به دلته را توليدل، قهوه به يې څښله. له ايران څخه نويو راغليو كتابونو باندې به يې نقدونه او كره كتنې كولى دوى ويل چې مور د جرمنی په هر ښار كې دا ډول مركزونه لرو، د دوى كتابتون كې په پارسي، جرمنی، روسی، انگليسي او فرانسوي ژبو كتابونه وو. لنډه دا چې ځان او خپل وطن راته ډير خوار ښكاره شو.

دانش خپرندويی ټولنی ته پرته له دې چې د روښانه راتلونکی امیدواری وركړو، بل څه ورته نشو ويلای، هيله ده چې بېرته افغانستان كې وضعیت سم شی او علمی مركزونه، چاپخونې، پوهنتونونه او ټول فرهنگي فعاليتونه مو رونق ومومي.

دجگړې پايله درېدري او سقوط، يو بل څخه مرورتيا، انارشيزم، د جرايمو زياتوالی، بيوزلی، بېسوادي، اعتياد، بيكاري، جهالت او دي ته ورته بدبختی وى.

له دې ټولو سره سره دا په افغانانو پورې اړه لري چې په څه ډول سره د ناولی ټياكونکی جگړی آثارو سره مقابله وكړی او گران افغانستان بېرته د ترقی، ملی يووالی، فرهنگي يون، آبادی، ښېرازى، پرمتم او تعالی په لروي بوځي.

د داسې ورځې په هيله ياستو چې دانش خپرندويه ټولنه او دي ته ورته نور ټول فرهنگي مركزونه ودان او هر هيوادوال دعلم په تلاش كې ووينو.

برای مطالب دیگر پوهاند محمد بشیر دودیال روی عکس کلیک کنید